

Gedeputeerde Staten

Contact

Domein Bestuur & Omgeving

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Bijlagen

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Kaag en Braassem
Postbus 1
2370 AA ROELOFARENDSEVEEN

Onderwerp

Jaarlijkse informatie inzake Generiek interbestuurlijk toezicht gemeenten 2025

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u over de actuele stand van zaken en specifieke aandachtspunten voor uw gemeente met betrekking tot het generiek interbestuurlijk toezicht (IBT).

Context

In 2021 sloten wij met uw gemeente de *Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022*. In deze bestuursovereenkomst is onder andere vastgelegd hoe de gemeenten en de provincie samen willen werken bij het toezicht op de uitvoering van de wettelijke medebewindstaken en de daarbij behorende uitgangspunten. De uitwerking van het interbestuurlijk toezichtproces binnen de provincie Zuid-Holland is vastgelegd in het [Uitvoeringsprogramma-generiek-interbestuurlijk-toezicht-2024](#). Via het IBT werken wij samen met u aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit onze eigen rol. Uitgangspunt hierbij is een samenwerking vanuit vertrouwen. Het IBT brengt verbeterpunten in kaart, waarover wij met uw gemeente in gesprek kunnen gaan. U vindt de bestuursovereenkomst, het uitvoeringsprogramma en andere relevante informatie over IBT op onze website op de pagina: [Interbestuurlijk toezicht](#).

Jaarlijkse informatie

Onderdeel van de met u gemaakte afspraken is dat wij u minimaal één keer per jaar informeren over de actuele stand van zaken en aandachtspunten met betrekking tot het IBT. Wij informeren u met deze brief en doen dat zo vroeg mogelijk in het jaar, zodat u de informatie kunt betrekken bij de voorbereiding van de jaarstukken van uw gemeente en de behandeling ervan in uw gemeenteraad later dit jaar.

Voor de volledigheid geven wij u mee dat deze brief geen betrekking heeft op het financieel toezicht op uw gemeente, omdat dat specifiek toezicht betreft. Specifiek toezicht maakt geen onderdeel uit van de bestuursovereenkomst en het uitvoeringsprogramma. Over de resultaten van het financieel toezicht op uw gemeente ontvangt u van ons twee keer per jaar een afzonderlijke brief.

Uitvoeringsprogramma IBT

In het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2024 staat welke stappen de provincie per toezichtgebied neemt. Dit uitvoeringsprogramma is in 2023 geactualiseerd en per 1 januari 2024 in werking getreden. Het actualiseren van dit programma doen wij niet jaarlijks, maar alleen als daarvoor aanleiding is. Dat kan zijn als er sprake is van veranderende wetgeving, zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet of wanneer provincies, gemeenten en/of rijk landelijk nieuwe basisafspraken maken over het toezicht binnen een toezichtgebied en wij die dan vertalen naar de Zuid-Hollandse praktijk.

Op welke toezichtgebieden houdt de provincie toezicht?

Het IBT richt zich op taken met een grote maatschappelijke impact op het moment dat het in de uitvoering fout gaat. Denk daarbij aan een goede en veilige leefomgeving of het borgen van een transparante en toegankelijke overheid. Op basis van dit uitgangspunt heeft de provincie bij de invoering van de Wet revitalisering generiek toezicht in 2012 gekozen voor de volgende toezichtgebieden:

1. Huisvesting vergunninghouders
2. Archief- en informatiebeheer
3. Monumenten en archeologie
4. Omgevingsrecht
5. Ruimtelijke ordening.

Op basis van de door de gemeente aangeleverde informatie voeren wij per toezichtgebied de afspraken uit de bestuursovereenkomst en het uitvoeringsprogramma uit. Onderdeel hiervan is het plaatsen van de gemeente op trede 1 - of hoger - van de zogenaamde IBT-ladder, wanneer de wettelijke taakuitvoering (mogelijk) niet op orde is en er sprake is van 'taakverwaarlozing'. In sommige gevallen betekent een plaatsing op de ladder niet dat er direct sprake is van taakverwaarlozing, maar er mogelijk wel risico's voor de gemeente zijn. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de provincie nog niet over alle benodigde informatie beschikt of er bij de uitvoering een tijdelijke achterstand is ontstaan en de gemeente zelf al stappen heeft gezet om deze in te lopen of daartoe een verbeterplan heeft opgesteld.

In het uitvoeringsprogramma is uitgewerkt hoe de IBT-ladder per toezichtgebied werkt en beschreven welk oordeel aan iedere trede van de ladder is gekoppeld. Het oordeel wordt weergegeven met de kleuren groen, geel, oranje en rood. Hoe hoger de gemeente op de IBT-ladder van een toezichtgebied staat, des te aannemelijker het is dat er daadwerkelijk sprake is van tekortkomingen bij de uitvoering van de desbetreffende medebewindstaak.

Hoe staat uw gemeente er anno 2025 voor?

Alle IBT-informatie over uw gemeente vindt u getotaliseerd en per toezichtgebied op het [IBT-dashboard](#). Ieder jaar nemen wij als vertrekpunt de plaatsing op de IBT-ladder per 31 december van

het voorafgaande jaar, zoals deze gepubliceerd is op het dashboard. Daarna actualiseren wij het dashboard jaarlijks per 1 juli. Voor uw gemeente geeft dit het volgende beeld per 31 december 2024.

Toezichtgebied	Trede IBT-ladder	IBT-oordeel
Huisvesting vergunninghouders	2b Ambtelijk afspraken maken	oranje
Informatie- en archiefbeheer	0 Geen interventie	groen
Monumentenzorg en archeologie	2a Informatie opvragen	geel
Omgevingsrecht	1 Signaleren	groen
Ruimtelijke Ordening	2a Informatie opvragen	geel

Figuur 1. Totaaloordeel IBT per 31 december 2024

Informatie en aandachtspunten per toezichtgebied

Aanvullend op de informatie op het IBT-dashboard volgen hieronder de voor uw gemeente relevante informatie en mogelijke aandachtspunten per toezichtgebied.

Huisvesting vergunninghouders

Vier keer per jaar ontvangt u een toezichtbrief over de voortgang met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Voor specifieke aandachtspunten verwijzen wij naar deze brieven.

Archief- en informatiebeheer

Het antwoord op de vraag of het archief- en informatiebeheer van uw gemeente op orde is moet blijken uit de verantwoording van uw college aan de gemeenteraad en het daaraan ten grondslag liggende inspectieverslag van uw gemeentearchivaris. De provincie toetst of u de gemeenteraad informeert en de aanbevelingen uit het inspectieverslag oppakt. Het archiefverslag over 2022 - 2023 zoals opgesteld door de gemeentearchivaris is op 24 juni 2024 bestuurlijk behandeld in uw college en met een raadsinformatiebrief aan de raad en de provincie aangeboden. De conclusie van de archivaris is dat de gemeente grotendeels voldoet aan de eisen van de Archiefwet 1995, maar er nog aandachtspunten zijn.

Monumenten en archeologie

Tot 2024 beoordeelden we de uitvoering van deze taak door uw gemeente op basis van de indicator uit de Bestuursovereenkomst IBT uit 2013. Vanaf 2024 gebruiken we een nieuwe toezichtmethode, die staat beschreven in het Uitvoeringsprogramma IBT 2024, waarbij wij de uitvoering toetsen aan de hand van vier indicatoren, te weten:

1. Beleid, onderzoek en uitvoering;
2. Implementatie Omgevingswet;
3. Toezicht en handhaving;
4. Capaciteit bij de gemeente als bevoegd gezag.

Met deze indicatoren toetsen wij de door uw gemeente gegeven antwoorden op de enquête van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed uit 2024 en krijgen wij een beeld van de mate waarin uw gemeente is toegerust voor de uitvoering van deze taak. Als er over tenminste twee van de vier indicatoren vragen of zorgen zijn, gaan wij met u in gesprek.

De uitkomsten uit de enquête van 2024 laten zorgpunten zien over de formatie, de prioriteit t.a.v. aan toezicht en handhaving, de ouderdom van het archeologiebeleid. Ook waren er verschillende variabelen niet ingevuld, onder meer die over de opname van erfgoed in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Dit betekent dat uw gemeente op trede 2a van de interventieladder is komen te staan (geel/ informatie opvragen/ open gesprek op ambtelijk niveau).

Omgevingsrecht

In het kader van IBT Omgevingsrecht is beoordeeld of de beleidscyclus voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van uw gemeente voldoet aan een aantal minimale wettelijke procescriteria en gehanteerde termijnindicatoren, met in het bijzonder aandacht voor milieu en bouwwooningtoezicht. Voor het jaar 2024 bevindt uw gemeente zich op trede 1 (groen/signaleren) van de interventieladder. Dit komt doordat het uitvoeringsprogramma 2024 voor de thuishaken (VTH-taken die de gemeente zelf uitvoert, waaronder bouwwooningtoezicht) later is vastgesteld dan de door de provincie gehanteerde termijn. Hoewel niet aan alle termijnindicatoren is voldaan, zijn de minimale procescriteria wel behaald. Door aan deze criteria te voldoen, beschikt u over de wettelijke vereiste VTH (beleids-) documenten, die de basis vormen voor een programmatische uitvoering en handhaving, waardoor veiligheid, gezondheid en leefbaarheid in de leefomgeving gewaarborgd kunnen worden.

Wij constateren dat het werkplan 2025 voor de VTH-taken op het gebied van milieu, ondergebracht bij Omgevingsdienst West-Holland (ODWH), al is vastgesteld, evenals het uitvoeringsprogramma VTH 2025 voor de VTH-thuishaken, dat op 4 februari 2025 is vastgesteld, slechts enkele dagen na de gestelde termijn van 1 februari. Wij waarderen de inspanningen die zijn geleverd om deze documenten zo tijdig vast te stellen, aangezien dit ervoor zorgt dat er gedurende het jaar voldoende tijd is voor de uitvoering van de geplande werkzaamheden uit de jaarprogramma's ter ondersteuning van uw beleidsdoelstellingen, wat bijdraagt aan de effectiviteit van het beleid en een doelmatige uitvoering.

Desalniettemin verzoeken wij u om de voortgang van uw VTH-beleidscyclus te waarborgen door tijdige vaststelling van de benodigde stukken.

Ruimtelijke ordening

De toetsing vindt plaats op basis van de volgende indicatoren:

1. De gemeente beschikt over een grondgebied dekkend (tijdelijk) omgevingsplan.
2. Het (tijdelijk deel van het) omgevingsplan voldoet binnen de gestelde implementatietermijn aan de instructieregels van het ruimtelijk deel van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (Afdeling 7.3). Niet alle locaties en werkingsgebieden uit het tijdelijk deel van het Omgevingsplan voldoen aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland omdat het gebied Floraweg/Geestweg nog niet is geactualiseerd. U heeft aangegeven het tijdelijk deel van het omgevingsplan in 2025/2026 te actualiseren. Op het moment dat u ons mededeelt het tijdelijk omgevingsplan te hebben gewijzigd passen wij ons oordeel aan naar groen.

Informereren gemeenteraad

Een belangrijk uitgangspunt van het IBT is de versterking van de horizontale verantwoording door uw college aan de gemeenteraad. Vanuit dat uitgangspunt vragen wij u om uw gemeenteraad in kennis

te stellen van het actuele beeld van uw gemeente door de inhoud van deze brief te delen. Zelf informeren wij Provinciale Staten over het totaalbeeld van alle Zuid-Hollandse gemeenten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

R. Baatenburg de Jong
Manager Bestuur en Omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2025-0000515) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact